

Festivalový hlásnik

šéfredaktorka: Barbora Gvozdjáková (bug) autori: Mária Nikelová (mn), Peter Pavlík (pp), Pavla Rachelová (pav), Simona Sopiaková (ss), Michal Šmajda (mš), grafická úprava: Miro Záhoranský

Piatok 15. september 2023

MFF Cinematik uviedol na slovenskej premiére film *Svetloplachosť*, ktorý len nedávno ocenili na festivale v Benátkach.

Nenechajte si ujsť!

14:00 | Kk NEZHODY: SCÉNY Z NAHRÁVOK

V nepreskúmanom trezore v Belehrade, hlavnom meste bývalej Juhoslávie, leží zbierka filmov známych ako „the Labudović Reels“.

15:00 | Cb MÔŽU FILMY OVPLYVNIŤ VÝSLEDOK VOĽIEB?

Majú kritické filmy šancu ovplyvniť volebné rozhodnutia voličov a voličiek alebo je to oveľa komplikovanejšie?

17:00 | Spa ZÁZRAČNÝ APARÁT

Fascinujúca koláž videí zachytáva ľudstvo posadnuté obrazom, šikovne prepletá preslávené virálne úryvky z našej kolektívnej vizuálnej pamäte.

20:00 | Kk ČO STE UROBILI RUSOM?

Dokumentárny film zachytáva každodennú realitu ukrajinského národa a ľudí, ktorí sú vo vojnovej krajine odkázaní na pomoc druhých.

22:30 | Cb DJ TYSKER

Prijmite pozvanie do festivalového stanu na ďalšiu dávku skvelej hudby 🎧

Tipy dňa

Veľryba

20:00 | Spa Darren Aronofsky ani pri svojom ôsmom celovečernom filme neupúšťa za svojich tradičných tém ako náboženstvo, závislosť, sebadeštrukcia či potreba vykúpenia. *Veľryba* je voľnou adaptáciou rovnomennej divadelnej hry a taká aj je. Komorná, intímna, osobná. Charlie vedie online kurzy štylistiky na univerzite, no jeho študenti ho poznajú iba ako čierny štvorec na obrazovke. Ťažobu minulosti, pocity viny a úzkosti z izolácie, rieši prejedaním. Jeho osobné utrpenie vrcholí každým dňom, no svojím spôsobom prehrávajú boj s osamelosťou aj všetky vedľajšie postavy. Famózna maskérska práca a Oscarom ocenený Brendan Fraser bravúrne stvárňuje dobráka, ktorý napriek všetkej prežitej bolesti celkom nezanevrel na svet, ktorý ho odvrhol. Vnútorňú krásu za haldami tuku totiž nedokáže rozpoznať každý. (ss)

Najlepšie zo všetkých svetov

11:00 | Du Helga (Verena Altenberger) sa potáča medzi účinkami drôg a starostlivosťou o syna Adriana (Jeremy Miliker). Ten svoj životný údel rieši útekom do svojej fantázie. Najlepšie z oboch svetov mu pomáha v ťažkom živote. Osud ale priniesie moment, keď sa už nad vzniknutou situáciou nedajú zatvárať oči. Helga musí byť čistá, aby navždy syna nestratila. Aby to dosiahla, tak musí poraziť vlastných démonov. Striedanie civilných a fantastických pasáží vytvára zaujímavé filmové dielo. Adrian Goiginger získal za svoj debut niekoľko ocenení. Okrem iného na festivaloch v Zlíne, New Jersey alebo Houstone. Takisto získal 4. výročné Rakúske filmové ocenenia (vrátane najlepšieho filmu a réžie). Pôsobivá sonda z prostredia drogovej komunity Salzburgu je inšpirovaná detstvom samotného režiséra. (pp)

Svorky

17:00 | Du Marocký režisér Kamal Lazraq je ďalším tvorcom, ktorého celovečerný debut sa objaví na festivale. Medzitým stihol vyhrať cenu poroty v Cannes a okrem iného si vyslúžiť aj dlhý standing ovation na tomto restížnom festivale. Okrem toho bol nominovaný na ďalšie dve ceny. Na predmestí Casablancy žijú otec Hassan (Abdelatif El Mansouri) a jeho syn Issam (Ayoub Elaid). Prežívajú zo dňa na deň vďaka drobným prácičkám pre miestnu mafiu. Jedného večera dostanú zapeklitú úlohu. Uniesť človeka totiž nie je len tak. Behom dlhej noci sú lapaní a netušia, čo ich čaká. Jedno zlé rozhodnutie strieda ďalšie a otec si začína uvedomovať nielen vážnosť situácie ale aj zodpovednosť za syna. Pôsobivá dráma vsádza na autenticitu aj počas podivných udalostí, ktoré hlavnú dvojicu sprevádzajú. (pp)

Rozhovor:

foto zdroj: © Ctibor Bachratý

Robert Kirchhoff

Režisér úspešných slovenských dokumentárnych filmov prináša na festival Cinematik svoj najnovší počín.

Expozícia filmu divákov zavedie do kirgizského Biškeku, tam svoj film aj uzatvárate odhalením busty Alexandra Dubčeka. Nakoľko presný ste mali scenár?

Keďže som film pripravoval niekoľko rokov, jeho vývoj poznamenali viaceré problémy a to aj v zmysle dramaturgického zvažovania možných tém a východísk. Zmienená busta vedome a organizovane putovala ako postava celým filmom, takže sa stala takmer živou bytosťou, artefaktom. Toto stelesnenie Dubčeka v jeho fyzickej podobe, Dubčeka ako symbolu, prepája jednotlivé kapitoly a z môjho pohľadu uzatvára dramaturgický oblúk od narodenia k narodeniu alebo lepšie povedané znovuzrodeniu.

Bol Karel Vachek premyslenou súčasťou filmu?

Karel Vachek patrí ku generácii filmárov "zlatých šesťdesiatych". Pre nich Pražská jar znamenala koniec cenzúry a začiatok slobodnej tvorby. Dnes sa mi zdá skoro neuveriteľne aké množstvo vynikajúcich diel zo všetkých oblastí vzniklo v priebehu toho krátkeho obdobia. To všetko len dokazuje aký silný bol ten myšlienkový, kultúrny a samozrejme umelecký pretlak. Karla Vachka som do filmu vedome zaradil ako postavu a film *Všetci ľudia budú bratia* je akosi pocťou jeho "škole", ktorá ovplyvnila celý rad českých a slovenských dokumentaristov vrátane mňa.

Prečo si myslíte, že téma Dubčeka je stále potrebná aj v roku 2023?

Dubček vytvoril akýsi étos tváre. Dokážeme tam prečítať aj veci mimo slov. Toto myslím cítili ľudia, ktorí mu verili. Som presvedčený, že napriek zlyhaniu a veľmi problematickým krokom to myslieť so svetom dobre. To napokon preváži. Obzvlášť keď ho vnímame ako poprednú osobnosť našich súčasných dejín. Film prichádza s loglajnou Volte Dubčeka – nielen v zmysle filmu, ale aj v tom rozmere mäkkého princípu. Sme obklopení darebákmi, klamármi a dokonca kriminálnikmi, ktorí sa uchádzajú o našu dôveru vo voľbách. Niektorí len preto, aby sa vyhli trestnému stíhaniu a majú drzosť šíriť nenávisť a pritom sa zakrývať Dubčekom, ktorý tvrdo kritizoval akékoľvek prejavy nenávisťi a násilia. To je ten presah od symbolu k dnešku, ktorý ma zaujíma. (pav)

Recenzia: Územie fantázie

Celovečerný dokumentárny debut režiséry Pauly Malárovej (epizóda Michalovský Černobyl z dokumentárnej televíznej série Budujeme Slovensko) si vytýčil za cieľ sledovať dozvuky vojny v čase dlhotrvajúceho mieru a pracuje s konceptom vojny ako konštantnej „expozície v múzeu našej spoločnosti“. Memento vojnových hrôz môže mať mnoho podôb: nakrúcanie novej vojnovéj drámy, jej slávnostná premiéra v multiplexe, profesionálne vojenské cvičenie, vojnový pamätník, vojnový cintorín, rekonštrukcia historických

udalostí, vojenská prehliadka, pietna spomienka či detský vojenský tábor. Vojna je tu s nami prítomná stále. Skladba filmu pozostáva (s výnimkou jedného) zo statických, starostlivo komponovaných lúmiérovských záberov. Premyslená mizanscéna často predkladá mikro príbehy so svojím začiatkom i koncom, neraz s absurdnou až bizarnou pointou. Vojnové obrazy nového sveta. Na projekte tiež spolupracoval osvedčený slovenský dokumentarista Peter Kerekes (66 sezón, Ako sa varia dejiny). (mš)

14:00 | Fon ÚZEMIE FANTÁZIE

Recenzia: Všecí ľudia budú bratia

Cieľom filmu je predstaviť osobnosť Alexandra Dubčeka a dobu v ktorej pôsobil. Režisér postupne skladá informácie o jeho osobnosti od spomienok na detstvo a zážitky v Kirgizsku, obdobie vojny, kedy bol ako partizán zranený, cez éru jeho politickej kariéry, kedy sa snažil nastoliť tzv. socializmus s ľudskou tvárou, obdobie normalizácie, kedy pracoval v Štátnych lesoch, až po jeho návrat do politiky a tragickú smrť. V dokumente sa striedajú archívne zábery prezentujúce osobnosť Alexandra Dubčeka s komentármi, názormi a posudzovaním účinkujúcich pamätníkov. Počas svojho života bol Dubček obľúbený, ale aj odsudzovaný. Postavy, ktoré o ňom hovoria, sú štylizované tak, aby pôsobili autenticky. Vedú rozhovor alebo hovoria

o témach súvisiacich s Dubčekom, ktorý aj dnes pre niektorých ľudí ostáva idolom a symbolom ľudskosti, iní však považujú niektoré jeho rozhodnutia za zbabelé a nedostatočné. Veril v spravodlivú spoločnosť a pôsobil priateľsky. Film je zložený z jednotlivých menších mikropríbehov. Dozvedáme sa aj o menej známych udalostiach z jeho života a na miesta, kde pôsobil, sa v spoločnosti protagonistov filmu vraciame aj v súčasnosti. Hoci už všetko vyzerať inak ako kedysi, stále tu zostáva prepojenie na minulosť. Vo filme sa objavujú aj viaceré nečakané zistenia, pri ktorých sa protagonistom odhaľuje minulosť, o ktorej si mysleli, že je zabudnutá, alebo o nej nevedeli, či nechceli vedieť. (mn)

17:00 | Fon

VŠETCI LUDIA
BUDU BRATIA